

Dünya azərbaycanlılarının birliyi və həmrəyliyi daim möhkəmlənir

Diaspor təşkilatlarına verilən dəstəyin davam etdirilməsi dövlət siyasətinin prioritetlərindəndir

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü hər il Azərbaycanda böyük təntənə ilə qeyd edilir. Bu tarixi günün qeyd edilməsi ulu öndər Heydər Əliyevin xalqımız qarşısındakı əvəzolunmaz xidmətlərindən biridir. 1991-ci dekabrın 16-da ümummilli liderin təşəbbüsü əsasında Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi "Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və birlik günü haqqında" qərar qəbul etmişdir. Bu tarixi addımdan doqquz ay sonra dekabrın 26-da Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Milli Şurası hər il dekabr ayının 31-nin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü kimi elan olunması barədə sərəncam verdi.

Ulu öndər 1993-cü ilin ortalarından ölkədə milli birliyi, vətəndaş sülhünü təmin etməklə bərabər, Azərbaycan diasporunun və lobbisinin formalaşdırılması istiqamətində də daha geniş, davamlı, məqsədyönlü və səmərəli siyasət yürütmüşdür. Həmin andan başlayaraq dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlıların mütəşəkkil diaspor halında formalaşması, bir qüvvə kimi ölkələrin cəmiyyətlərinə sıx inteqrasiya oluna bilmələri üçün məqsədyönlü fəaliyyət göstərilməmişdir. Heydər Əliyev xarici səfərləri zamanı diasporumuzun nümayəndələri ilə görüşlər keçirmiş, onların problem və qayğıları ilə maraqlanmış və təbii ki, həllinə çalışmışdır. Dünya azərbaycanlılarının birliyinin və həmrəyliyinin sığ və möhkəm olması, onların bir qüvvə kimi təmərküzləşməsi, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya birliyinə çatdırılmasında istifadə olunması ulu öndəri daim düşündürən məsələlərdən biri idi. Ümummilli lider deyirdi ki, harada yaşamağından asılı olmayaraq heç bir azərbaycanlı öz vətəni, ulu babalarını, dilini unutmamalıdır. Harada yaşayırsansa-yaşa, gerek ürəyin öz vətəninlə, torpağınla döyünsün. Gerek nəbzın vətənin nəbzi ilə vursun. Ulu öndər 1994-cü ilin yanvarın 9-da Bakı şəhərində xaricdə yaşayan bir qrup soydaşımızla görüş zamanı bu istiqamətdə bir dövlət başçısı, bir azərbaycanlı kimi fəaliyyətindən və məqsədindən danışaraq bildirmişdi: "Ölkənin ağır vaxtlarında prezident seçiləndə, prezident kürsüsünə qalxanda da, andıçmədə də mən təkəcə Azərbaycanın ərazisində olan azərbaycanlılara yox, bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılara müraciət etdim. Bildirdim ki, respublikanın bu ağır dövəründə hər bir azərbaycanlı, damarlarında azərbaycanlı qanı axan hər bir insan gerek vətənin bu gününə yansın, münasibətini

bildirsın, kömək etsın. Çünki azərbaycanlının Azərbaycandan başqa vətəni yoxdur. Almaniyada yaşaya bilərsınız, həm də çox firavan yaşaya bilərsınız, Fransada, Amerikada da yaşaya bilərsınız, varınız da, dövlətiniz də olar. Amma o ölkələr sizin vətəniniz ola bilməz. Hər bir millətin, hər bir insanın ana torpağı onun vətənidir".

Heydər Əliyevin bu səyləri hədəf getməyib. Dünya azərbaycanlılarının birliyinin və həmrəyliyinin təmin olunması, həmçinin azərbaycanlı icmalarının, cəmiyyətlərinin, birliklərinin fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması, gücləndirilməsi, müvafiq, uyğunlaşdırılmış məqsəd və hədəf üçün çalışmaları üçün ümummilli lider 2001-ci il noyabr ayının 9-10-da Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi haqqında sərəncam imzaladı. Bu tarixi sənəd xaricdə yaşayan soydaşlarımızın Heydər Əliyevin müəllifi olduğu azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında birləşmələri üçün həlledici addım oldu. Hazırda ulu öndərin bu siyasətini Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çox böyük uğurla davam etdirir. Bu gün də diaspor quruculuğu ölkənin xaici siyasətində prioritetdir. Qeyd etmək lazımdır ki, artıq Azərbaycan diasporunun bir təsirli və güclü təşkilat klımı formalaşması artıq danılmaz reallıqdır. Dövlət başçısı ilk gündən deyirdi ki, yalnız güclü diaspora malik xalqlar xarici siyasətdə mühüm uğurlar qazanır, dünya miqyasında marağ və mənafələrini hər zaman layiqincə qoruyur, ümummilli problemlərinin həllinə nail ola bilir, öz dilini, mədəniyyətini, incəsənətini, tarixini lazımi səviyyədə beynəlxalq aləmə çatdırır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu il dünya azərbaycanlılarına müraciətində demişdir: "Dünyanın ayrı-ayrı bölgələrində mürekkəb etno-siyasi proseslərin, din və məzhəb qarşıdurmalarının, humanitar fəlakətlərin baş verdiyi bir vaxtda Azərbaycan sabitliyin, etnik-dini tolerantlığın və multikultural ənənələrin qorunub saxlanıldığı unikal məkandır. Müasir dövrdə insanları narahat edən sülh və təhlükəsizlik məsələlərinin, sivilizasiyalararası dialoq problemlərinin müzakirə edilədiyi bir çox mötəbər beynəlxalq tədbirlərə, o cümlədən Dünya dini liderlərinin II Sammitinə, Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə Görüşünə ev sahibliyi etməsi və növbəti üç ildə bu Hərəkata sədrliyin Azərbaycan Respublikasına keçməsi dövlətimizin beynəlxalq nüfuzunun bariz nümunəsidir. Təsadüfi deyil ki, bu gün dünyanın ən gözəl şəhərləri sırasında yer alan paytaxtımız Bakı global miqyasda sülhün və əmin-amanlığın təmi-

natı üçün önəmli çağırışlar mərkəzinə çevrilmişdir. Dahı Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycanda "Nəsimi İli"nin elan edilməsi ictimai-mədəni həyatımızın builk əlamətdar səhifələrindən biridir. "Nəsimi İli" çərçivəsində ölkəmizdə və onun hüdudlarından kənardə keçirilmiş rəngarəng tədbirlər Azərbaycan mədəniyyətinin ümumbəşəri əhəmiyyətinin daha bir nümayiş olmuşdur".

2007-ci ildə Bakıda keçirilən Azərbaycan və türk diaspor təşkilatları rəhbərlərinin I Forumu, habelə Türk dövlət və cəmiyyətlərinin XI dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlıq qurultayı bütün türkdilli xalqların həyatında mühüm hadisə olmuşdur. 2011-ci ildə iyun ayında Bakıda keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının III və IV qurultayları ölkəmizin diaspor və lobi quruculuğunda çox böyük bir uğur qazandığını yəni göstəricisi idi. Qeyd etmək lazımdır ki, qazanan uğurda ulu öndərin bu istiqamətdəki siyasətini çox böyük müvəffəqiyyətlə davam etdirən ölkə Prezidenti İlham Əliyevin əvəzolunmaz xidmətləri vardır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu il dünya azərbaycanlılarına müraciətində ölkəmizin dinamik inkişafı, diaspor və dünyada baş verən siyasi, iqtisadi və sosial kətkəzlər şəraitində vətənlə bağlılıq, doğma yurd naminə qarşıda duran vəzifələr barədə demişdir: "Azərbaycan Respublikası hazırda özünü parlaq və davamlı inkişaf dövrünə yaşayır. Dünyanın müxtəlif guşələrində məskunlaşan, lakin qəlbi daim Azərbaycan eşqi ilə döyünən soydaşlarımız da bu tarixi prosesdən kənardə deyil və onların xalqımızın tərəqqisində, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində təqdirelayiq xidmətləri yüksək qiymətləndirilməlidir. Ümidvaram ki, harada yaşamalarından asılı olmayaraq, soydaşlarımız məskunlaşdıqları ölkələrin həyatına inteqrasiya ilə yanaşı, öz milli kimliyini, mənəvi-əxlaqi dəyərlərini, tarixi Vətənlə bağlılığı qoruyacaq, Azərbaycanın bu günü və aydın sabahı naminə əməl və əqidi birliyi, sarsılmaz həmrəylik nümayiş etdirəcəklər. Xarici ölkələrdəki çoxsaylı diaspor təşkilatlarımızın gələcəkdə də əzmkar iradə və yüksək vətənpərvərliklə bu amallar uğrunda çalışacağına, xalqımızın və dövlətimizin şərəfli adını daim uca tutacağına inanıram".

Azərbaycanın ən mühüm və ağırlı problemi Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi işğalçı dövlətin qeyri-konstruktiv mövqeyi nəticəsində hələ də həll olunmayıb. Bu ədalətsiz, beynəlxalq hüquq normala-

rının pozulması ilə baş vermiş ərazi zəbtinə və yerli aborigen əhalinin soyqırımına və etnik təmizləməyə hələ də ikili standartlarla yanaşılır. Bu da işğalçı və terrorist dövlətə güc verir. Azərbaycan diaspor təşkilatlarımızın da səyi nəticəsində bu istiqamətdə ədalət, haqqın dünyaya çatdırılmasında gərgin mübarizəsi davam edir. Artıq Ermənistanın işğalçı və soyqırımı müəllifi olması, hətta bu süni dövlətin XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanın qədim İrəvan xanlığı ərazisində dünyanın siyasi gücləri tərəfindən yaradıldığı, emənillərin çar Rusiyası tərəfindən ərazilərimizə köçürüldüyü də sürətlə beynəlxalq aləmə yayılmaqdadır. Bu prosesin aparılmasında diaspor təşkilatlarımızın da xüsusi rolları vardır. Dövlət başçısı torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi, haqqın yerini tapması üçün diaspor təşkilatlarının da üzərinə mühüm vəzifə düşdüyü barədə demişdir: "Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həlli və ərazi bütövlüyümüzün bərpası tələyüklü bir vəzifə olaraq qarşıda durur. Dövlətimizin iqtisadi-hərbi qüdrəti, beynəlxalq aləmdə getdikcə güclənən mövqelərimiz və fəal siyasi-diplomatik səylərimiz bu ağırlı problemın Azərbaycanın milli maraqlarına uyğun həlli üçün səfərbər edilmişdir. Son illər ordumuzun cəbhədə qazandığı uğurlar da göstərir ki, əzəli və əbədi Azərbaycan torpağı Qarabağın düşmən tapdağından azad ediləcəyi və tarixi ədalət zəfər çalacağı gün uzaqda deyildir". Beləliklə, dünya azərbaycanlıları arasında həmrəyliyin daha da möhkəmlənməsi və diaspor qurumlarının təsirli qüvvəyə çevrilməsi prosesi uğurla davam edir. Bir həqiqətdir ki, Azərbaycan haqqında obyektiv məlumatların yayılması və dövlət maraqlarının qorunması sahəsində diaspor təşkilatlarının rolu xeyli artmışdır. Diaspor təşkilatlarına indiyə qədər verilən dəstəklərin bundan sonra da davam etdirilməsi dövlətin siyasi prioritetlərindəndir. Birliyimizin və həmrəyliyimizin əsasında dayanan müstəqil Azərbaycan Respublikasının qorunması və inkişaf etdirilməsi, dünya birliyində mövqelərinin möhkəmləndirilməsi hər kəsdən xüsusi səy tələb edir və bu əsl və mühüm vətənsəverlik məsələsidir. Bu gün dünya azərbaycanlılarının milli mənafələrimizin müdafiəsi, soydaşlarımızın hüquq və azadlıqlarının təmin olunması, dövlətimizin tərəqqisi və beynəlxalq nüfuzunun artırılması naminə azərbaycançılıq ideyası ərtafında sıx birləşməkdə davam etdiklərinin və güclü qüvvəyə çevrildiklərinin şahidiyik.

**Ataş CƏBRAYILOV,
"Respublika".**